

Szkoła Podstawowa Nr 22 im. Karola Miarki z Oddziałami Integracyjnymi

41-500 Chorzów ul. św. Piotra 9a

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 22 IM. KAROLA MIARKI
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI W CHORZOWIE**

MISJA: Szkoła jest wartością, która uczy, wychowuje i integruje wszystkie dzieci dla wspólnego dobra.

I. Preambuła

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, które powinno być wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży

II Krótka charakterystyka środowiska wychowawczo – profilaktycznego

Szkoła Podstawowa nr 22 z Oddziałami Integracyjnymi usytuowana jest w Chorzowie II, który obejmuje północno – zachodnią część miasta. Okolica należy do najbardziej wymagających wychowawczo dzielnic Chorzowa, w której znajduje się najwięcej mieszkań komunalnych. Zamieszkuje tutaj dużo rodzin wielopokoleniowych, w których dzieci są bardziej samodzielne, zaradne, ale podlegają niskiej kontroli rodzicielskiej. Obserwuje się duże bezrobocie, wielodzietność, zaniedbania środowiskowe. Uczniowie naszej szkoły nierzadko pochodzą z rozbitych rodzin. Często są objęci opieką Ośrodka Pomocy Społecznej. W szkole uczy się ponad 100 dzieci z niepełnosprawnościami, dowożonymi do placówki z całej okolicy, ponieważ szkoła posiada 24 - letnie doświadczenie w pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Dysponuje jedną z najlepiej wykwalifikowanych kadr ze specjalistycznym wykształceniem. W Chorzowie II znajduje się Amelung, siłownia na świeżym powietrzu, MDK. Intensywnie dokonuje się rewitalizacja dzielnicy, pojawia się coraz więcej atrakcji dla dzieci i młodzieży oraz placów zabaw.

III. Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza artykuł 72)
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
4. Konwencja o Prawach Dziecka
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U z 2018 r. poz. 996 z późn.zm.) z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 783)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U poz. 1249)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018r.,poz.214)

8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U poz. 356)
9. Ustawa Karta Nauczyciela
10. Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
11. Dyrektywa Komisji Europejskiej z dn. 17.01.2018
12. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/22

IV. Program wychowawczo - profilaktyczny

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

1. treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
2. treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych.
3. Treści o charakterze patriotycznym, obywatelskim, proekologicznym, prozdrowotnym, ekonomicznym.

Etapy tworzenia programu

1. Kontekst środowiskowy - analiza potrzeby oraz wykorzystanie wyników ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej corocznie.
2. Przeprowadzenie diagnozy w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, paleniem tytoniu, używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz cyberprzemocą w danym roku szkolnym
3. Model absolwenta .
4. Diagnoza potrzeb szkoły w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły oraz diagnoza środowiska z uwzględnieniem zagrożeń związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych, papierosów i alkoholu oraz poczucia bezpieczeństwa w szkole (z uwzględnieniem procedur Covidowych)
5. Cel główny i cele szczegółowe programu.
6. Treści i formy działań wychowawczo - profilaktycznych w roku szkolnym 2021/22
7. Coroczna ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego.

V. Opis funkcjonowania szkoły (analiza kontekstu środowiskowego)

Obszary	Metody badawcze/źródła <i>(analiza dokumentów, wywiady, ankiety, obserwacje)</i>	Wnioski z przeprowadzonych badań
Oczekiwania rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety z ewaluacji wewnętrznej, - wywiad z dyrektorem szkoły, - wywiady swobodne z Radą Rodziców, - rozmowa z pedagogiem szkolnym, - analiza profilu społecznościowego „Integracja To Wygrana”, - ankieta dotycząca bezpieczeństwa w szkole, - ankieta diagnozy zagrożeń i zapotrzebowania profilaktycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań uczniów i ich pasji w oparciu o ofertę zajęć dodatkowych szkoły, - wdrażanie działań profilaktycznych związanych z motywowaniem do nauki oraz poznaniem skutecznych technik uczenia się, - rozszerzanie wiedzy rodziców na temat praw i obowiązków rodzicielskich i uczniowskich, - wzmacnianie działań profilaktyki, cyberprzemocy i konsekwencji nadużywania urządzeń elektronicznych, - wspieranie rodziców w zakresie pracy dydaktycznej z dzieckiem oraz zacieśnienie współpracy na linii rodzic - nauczyciel, - kontynuowanie i rozwijanie bieżącego informowania rodziców o działalności szkoły oraz sukcesach poszczególnych uczniów za pośrednictwem portalu społecznościowego "Integracja to Wygrana" oraz strony internetowej szkoły, - kontynuowanie działań w zakresie zapewniania bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły, - zwiększanie efektywności dyżurów nauczycielskich, - rozszerzenie działań profilaktycznych związanych z zapobieganiem wchodzeniu młodych ludzi w uzależnienia, - wprowadzenie jednolitego dokumentowania obserwacji uczniów, - zwiększenie i różnicowanie zajęć dla dzieci zdolnych na wyższym poziomie zaangażowania;
Ocena potencjału i możliwości uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - analiza tematyki godzin wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie motywacji uczniów, kształtowanie nawyków systematycznego realizowania obowiązków szkolnych oraz wyposażenie ich w techniki efektywnego uczenia się,

	<ul style="list-style-type: none"> - analiza sondażu diagnostycznego dotyczącego kultury słownej dzieci i młodzieży, - analiza czytelnictwa w danym roku szkolnym, - organizacja wewnętrznych konkursów i udział w konkursach zewnętrznych, - sprawozdania z działalności kół zainteresowań, zajęć rewalidacyjnych, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, - posiedzenia zespołów specjalistów pracujących z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, - analiza frekwencji uczniów, - sprawozdania nauczycieli wychowania fizycznego zawierające liczne sukcesy sportowe uczniów, - diagnoza zagrożeń występujących w środowisku szkolnym ze szczególnym uwzględnieniem używania przez uczniów substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz palenia papierosów i picia alkoholu – kwestionariusz ankiety dla uczniów, - ankieta diagnozy zagrożeń i zapotrzebowania profilaktycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktualizowanie tematyki godzin wychowawczych zgodnie z bieżącymi potrzebami w oddziale klasowym, - podejmowanie działań profilaktycznych w celu minimalizowania przyczyn występowania wulgaryzmów, agresji słownej, - doskonalenie kompetencji językowych i komunikacyjnych uczniów, - zachęcanie do wizualizacji problemu poprzez sporządzanie przez uczniów rysunków, plakatów i haseł dotyczących kultury osobistej, - popularyzacja czytelnictwa oraz podnoszenie jakości i umiejętności czytania, - zachęcanie uczniów do szerszego uczestnictwa w konkursach na wszystkich poziomach edukacyjnych w szczególności najmłodszych, w celu wypracowania nawyków i motywacji do pracy edukacyjnej, - inspirowanie uczniów do rozwijania swoich umiejętności i pasji, - dbałość o prawidłowe dostosowywanie wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych uczniów, - zachęcanie rodziców do systematycznego monitorowania frekwencji, uwag, ocen poprzez dziennik elektroniczny, - bieżąca współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę ucznia, - dalsze rozwijanie uzdolnień sportowych uczniów oraz stwarzanie im możliwości współzawodnictwa, - stwarzanie uczniom możliwości rozwijania swoich pasji, organizacja prelekcji w celu odwracania uwagi uczniów skierowanych w stronę nałogów, - realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii (dostosowanych do
--	--	---

		<p>potrzeb indywidualnych programów zalecanych w ramach systemu rekomendacji),</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze szkołami, placówkami, poradnią pedagogiczno – psychologiczną, policją i innymi podmiotami posiadającymi doświadczenie przy prowadzeniu działalności zapobiegającej narkomanii i uzależnieniom, - zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii, szkoła zobowiązała się do diagnozowania problemów i udzielania uczniom i rodzinom pomocy psychologiczno- pedagogicznej, - szkoła prowadzi działalność informacyjną na temat szkodliwości narkotyków a także podejmuje pierwsze kroki interwencyjnej w sytuacjach kryzysowych, - szkoła posiada opracowane i wdrożone procedury reagowania na sytuacje związane z narkotykami na terenie szkoły, - szkoła organizuje szkolenia dla nauczycieli związanych z tematyką uzależnień wśród młodzieży, - szkoła wspiera uczniów zdolnych, zmotywowanych do pracy, chętnych do wysiłku, - szkoła dysponuje ofertą zajęć organizowanych dla klas przez pedagogów i psychologa, - szkoła stawia nacisk na edukację regionalną poprzez organizację imprez na cześć patrona szkoły Karola Miarki;
<p>Analiza uwarunkowań społeczności lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja, - konsultacje i rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami oraz przedstawicielami różnych instytucji, - analizy osiągnięć szkolnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - bieżące współpracowanie z instytucjami wspierającymi rodzinę, - organizowanie imprez szkolnych uwzględniających współpracę ze środowiskiem lokalnym, - udzielanie wsparcia rodzinie wg potrzeb, - zestawienia wyników testów szkolnych, - sprawozdania wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego,

	<ul style="list-style-type: none"> - analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji profilaktyczno – wychowawczej; 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z MOPS w zakresie informowania o braku kontroli rodzicielskiej w przypadku dzieci, u których występuje słaba frekwencja w szkole;
Bilans zasobów szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> - specjalistyczna kadra, - dobrze wyposażone pracownie przedmiotowe, specjalistyczne, nowoczesna sala gimnastyczna, - boisko szkolne, - winda dla uczniów niepełnosprawnych, - funkcjonowanie klas specjalnych, - mała liczebność klas, - kuchnia, stołówka, aula, - indywidualne szafki szkolne, - urządzenia do terapii słuchowej Tomatisa, - opieka pielęgniarki szkolnej, pedagoga i psychologa, - dostęp do urządzeń multimedialnych, - działalność na terenie szkoły UKS Chorzów (tenis stołowy), świetlicy środowiskowej, - atrakcyjne imprezy dla dzieci, konkursy, festyny, - sala do zajęć ruchowych (rewalidacja, rehabilitacja). 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć z wykorzystaniem posiadanych zasobów, - dbałość o pozyskiwanie nowych w oparciu o diagnozowane potrzeby środowiska, - uruchomienie nowej sali na potrzeby zajęć ruchowych, rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych.

VI. Model absolwenta

Sfery	Cechy absolwenta
Fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> - pomimo ograniczeń związanych z różnorodnymi niepełnosprawnościami i deficytami jest na miarę swoich możliwości samodzielny w życiu codziennym; - dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne oraz jest świadom zagrożeń związanych z nałogami;
Emocjonalna	<ul style="list-style-type: none"> - jest pozytywnie nastawiony do siebie i innych ludzi; - akceptuje siebie, mając świadomość swoich mocnych i słabych stron; - w swoim postępowaniu w stosunku do osób niepełnosprawnych wykazuje się szacunkiem i wsparciem;
Intelektualna	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w praktyce; - wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów; - potrafi planować swój czas i organizować swoją pracę i wypoczynek; - wykorzystuje i rozwija swoje kompetencje matematyczne; - jest kreatywny, przedsiębiorczy, w sposób bezpieczny i celowy korzysta z technologii informacyjno – komunikacyjnych; - jest świadomy własnych zasobów: zainteresowań, zdolności, stanu zdrowia, systemu wartości i możliwości;
Spoleczna	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa i obowiązki, równolegle respektując prawa innych; - dobrze funkcjonuje w swoim środowisku domowym, szkolnym i lokalnym; - rozumie innych, potrafi sprawnie się komunikować oraz umiejętnie współpracować w grupie; - szanuje wartości kształtujące postawy obywatelskie i patriotyczne;
Aksjologiczna - duchowa	<ul style="list-style-type: none"> - jest tolerancyjny wobec różnych światopoglądów i wyznań religijnych; - odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości i potrafi przewidywać konsekwencje swoich działań; - ma potrzebę uczestnictwa w kulturze;- jest otwarty, empatyczny, szanuje tradycje; - czynnie uczestniczy w uroczystościach o charakterze patriotycznym;
Prozdrowotna i proekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia ekologiczne występujące w najbliższym otoczeniu oraz środowisku ogólnoswiatowym; - wykazuje się postawą proekologiczną w życiu codziennym; - dba o własne zdrowie i osób z najbliższego otoczenia, szczególnie w czasie pandemii;
Ekonomiczna	<ul style="list-style-type: none"> -potrafi dbać o własny budżet i planować swoje wydatki; -wie, skąd czerpać pomoc finansową i jakie instytucje temu służą.

VII. Uwarunkowania i konsekwencje zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży zestawione na podstawie diagnozy przeprowadzonej według czynników chroniących i czynników ryzyka

Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole lub placówce				
grupy czynników	czynniki chroniące		czynniki ryzyka	
	czynniki chroniące wynikające z diagnozy	rekomendacje	czynniki ryzyka wynikające z diagnozy	rekomendacje
czynniki rodzinne	84 % uczniów jest zadowolonych z atmosfery w domu 89 % uczniów (51 % rodziców) określa swoje relacje z rodzicami jako przyjacielskie lub poprawne (zdarza się oszukiwać rodziców)	- prowadzenie przez specjalistów w szkole lub placówce wsparcia w zakresie poradnictwa wychowawczego; - budowanie dobrych relacji dziecko – rodzice, tworzących kapitał życiowy i wzmacniających odporność psychiczną dzieci i młodzieży.	50 % uczniów chciałoby rozmawiać z rodzicami na tematy związane z uzależnieniami 57 % poprosi o pomoc rodziców w sytuacji niebezpiecznej związanej z substancjami uzależniającymi	- diagnozowanie środowiska ucznia – rozpoznawanie warunków życia i nauki; - prowadzenie działań opiekuńczych wobec rodzin w trudnej sytuacji materialnej; - prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów; - pomoc rodzicom w rozwiązywaniu trudnych sytuacji szkolnych i rodzinnych.
czynniki rówieśnicze	13% uczniów (7 % badanych rodziców) twierdzi, że doświadczyli cyberprzemocy	- kształtowanie u uczniów przekonania, że większość młodych ludzi nie miała	15% uczniów nie widzi problemu w stosowaniu cyberprzemocy	- dostarczenie rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły

	<p>ze strony uczniów naszej szkoły</p> <p>82% uczniów deklaruje, że nie miało styczności z narkotykami lub dopalaczami (100 % rodziców)</p> <p>68 % uczniów deklaruje, że nigdy nie piło alkoholu (82 % rodziców)</p> <p>76 % uczniów deklaruje, że nigdy nie paliło papierosów (91 % rodziców)</p>	<p>kontaktu z substancjami psychoaktywnymi;</p> <p>- prowadzenie w klasach zajęć wzmacniających postawy przeciwne zażywaniu środków odurzających oraz innym zagrożeniom cywilizacyjnym, w tym cyberprzemocy.</p>		<p>aktualnej wiedzy o zagrożeniach występujących w środowisku szkolnym i lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;</p> <p>funkcjonowaniu młodych ludzi w świecie wirtualnym.</p>
<p>czynniki związane ze szkołą i środowiskiem lokalnym</p>	<p>56 % badanych uczniów chce uczestniczyć w zajęciach dodatkowych na terenie szkoły</p> <p>60 % (76 % rodziców) badanych uczniów jest zadowolonych ze sposobu traktowania przez nauczycieli</p> <p>44 % badanych uczniów czuje się bezpiecznie w szkole</p>	<p>- realizacja różnorodnych programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych;</p> <p>- planowanie oferty pozalekcyjnej, umożliwiającej:</p> <p>stworzenie aktywnej, zaangażowanej grupy ludzi dorosłych, którzy stają się dla młodzieży osobami znaczącymi, znającymi ich problemy i mogącymi w odpowiedni sposób reagować na różne sytuacje;</p> <p>realizację oferty zajęć, adekwatnej do realnych</p>	<p>31% uczniów (14 % rodziców) uważa, że ich dzieci nie czują się w szkole bezpiecznie</p> <p>40 % uczniów nie czuje satysfakcji ze sposobu traktowania przez nauczycieli</p> <p>24 % uczniów mówi o kradzieżach wśród kolegów.</p>	<p>- przygotowanie oferty zajęć dodatkowych, zgodnie z potrzebami uczniów w szkole i ich zainteresowaniami;</p> <p>- budowanie przyjaznego klimatu społecznego w klasie i szkole.</p>

		potrzeb młodych ludzi, odpowiadającej ich pozytywnym zainteresowaniom; zapewnienie bezpiecznych form spędzania czasu wolnego.		
czynniki indywidualne (kapitał życiowy)	78 % uczniów deklaruje, że było świadkiem używania wulgaryzmów w szkole Najwięcej uczniów wskazało, że spędza wolny czas na spotkaniach z przyjaciółmi i pomaganiu najbliższym. Trzecie miejsce, jako forma spędzania wolnego czasu, zajmuje sport.	- rozpoznawanie potrzeb i potencjału indywidualnego uczniów, stanowiących istotną bazę w budowaniu pozytywnych relacji, dobrego klimatu społecznego, konstruowaniu oferty edukacyjnej, wychowawczej i profilaktycznej.	72 % uczniów deklaruje, że spotkały ich zachowania agresywne ze strony innych uczniów 17 % uczniów zadeklarowało występowanie agresji ze strony rodziców 32 % uczniów eksperymentowało z alkoholem.	- podejmowanie działań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego.

VIII. Diagnoza potrzeb szkoły w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły oraz diagnoza środowiska z uwzględnieniem zagrożeń związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych, papierosów i alkoholu

Dokonano analizy dokumentów szkolnych - sprawozdań wychowawców klas, dotychczas przeprowadzonych badań i ewaluacji wewnętrznych. Podsumowano zasoby szkoły z wykorzystaniem występowania czynników chroniących oraz czynników ryzyka. Przeprowadzono wśród uczniów ankietę mającą zbadać stopień uzależnienia uczniów od środków psychoaktywnych, papierosów i alkoholu oraz cyberprzemocy.

Identyfikacja niepokojących objawów	Werbalizacja problemów szkolnych
1. Wskaźniki naruszania dyscypliny szkolnej:	
<ul style="list-style-type: none"> -niska frekwencja uczniów/absencja szkolna; -wagary; -spóźnienia; -samowolne opuszczanie terenu szkoły; -ucieczki z lekcji; -nieprzestrzeganie norm postępowania w stosunku do innych uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły; -niskie potrzeby edukacyjne; - słabe zainteresowanie młodzieży celami i zadaniami stojącymi przed szkołą, byciem odpowiedzialnym za wyniki jej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> -celowe łamanie dyscypliny szkolnej; -ucieczka przed odpowiedzialnością; -lęk przed szkołą, oceną, nauczycielem; -brak zainteresowania ze strony rodziców; -zaznaczenie swojej odrębności; -zachowania demonstracyjne, opozycyjne i buntownicze; - rozładowanie złości zagrażające zdrowiu ucznia lub osoby postronnej; -manifestacja opozycji wobec autorytetów, norm i wartości ogólnie akceptowanych; -nieradzenie sobie z porażką; -niska potrzeba osiągnięć i sukcesu; -brak motywacji do nauki; -traktowanie nauki jako nakazu; -brak kontroli ze strony rodziców; -niska samoocena uczniów; -brak odpowiedzialności za siebie i innych; -przedkładanie przyjemności nad obowiązki; -skupienie na swoich prawach a nie obowiązkach; -podważanie podstawowych autorytetów społecznych, w tym nauczycieli; - postawa roszczeniowa; - brak wytrwałości w dążeniu do celu; - brak wiedzy na temat sposobów skutecznego uczenia się.

2. Wskaźniki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym:

<ul style="list-style-type: none"> - palenie papierosów przez uczniów; - picie alkoholu; - zażywanie środków psychoaktywnych; - różne formy agresji i przemocy w szkole; - niska kultura słowna, agresja słowna, wulgaryzmy. 	<ul style="list-style-type: none"> -presja rówieśnicza; - używki uczniom kojarzą się z zabawą i rozrywką; - ciekawość jest jednym z czynników pchających młodzież w kierunku używek; - spędzanie czasu przed monitorami (telefon, komputer, telewizor); -działania zmierzające do zademonstrowania sobie i innym osobom znaczącym ważnych atrybutów własnej tożsamości; -identyfikacja z dysfunkcyjną grupą młodzieżową (preferowanie określonych negatywnych zachowań); -wchodzenie w zachowania ryzykowne; -demonstracja zachowań pozwalających na pozorne osiągnięcie wyższej pozycji społecznej lub wyższego poziomu rozwoju; -niemożność spełnienia oczekiwań osób znaczących lub brak oczekiwań ze strony tych osób; -redukcja lęków, frustracji, obaw związanych z niepowodzeniami w realizowaniu zadań szkolnych; -powielanie negatywnych wzorców społecznych; -brak umiejętności wyrażania emocji w inny, społecznie aprobowany sposób; -szukanie sposobu na spędzanie wolnego czasu ze znajomymi.
---	--

Czynniki ryzyka

Czynniki chroniące

Związane z jednostką

<ul style="list-style-type: none"> - pasywne formy spędzania czasu wolnego (internet, TV, gry komputerowe); 	<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie religijne; - czytelne wartości, normy, zasady; - poczucie sensu życia;
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - cyberprzemoc i narażenie na zagrożenia wynikające z użytkowania Internetu; - poszukiwanie wrażeń; - nieadekwatna ekspresja gniewu; - labilność emocjonalna; - zaburzenia zachowania; - promowanie i akceptowanie egocentryzmu; - niepowodzenia szkolne; - niska zaradność życiowa; - relacje z dysfunkcyjnym środowiskiem rówieśniczym; - niska samoocena; - deprecjonowanie siebie; - presja rówieśnicza. 	<ul style="list-style-type: none"> - przekonanie o szkodliwości środków psychoaktywnych; - świadomość zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu oraz znajomość sposobów szukania pomocy w przypadku ich zaistnienia; - poznanie sposobów i metod wprowadzania regulacji niepożądanych treści w Internecie; - docenianie osiągnięć szkolnych; - kompetencje społeczne; - zaangażowanie społeczne; - umiejętności życiowe; - aspiracje i cele życiowe; - poczucie własnej tożsamości; - samodyscyplina; - sukcesy szkolne; - zainteresowanie nauką; - atmosfera szkolna motywująca do nauki; - aktywizujące metody pracy na lekcjach; - aktywność poznawcza ucznia.
---	---

Związane z grupą rówieśniczą

<ul style="list-style-type: none"> - zachowania problemowe rówieśników; - postawy akceptujące wśród rówieśników; - negatywna presja rówieśnicza; - brak umiejętności społecznych; - brak asertywności; - modelowanie postaw negatywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - konstruktywne i bogate doświadczenia społeczne i poznawcze; - pozytywna aktywność społeczna; - przynależność do grupy o pozytywnym charakterze; - zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne; - pozytywna kontrola rówieśnicza; - zasady, wartości i normy; - udział w zajęciach rozwijających zainteresowania.
--	---

Związane z rodziną

<ul style="list-style-type: none"> - kryzys wartości rodziny i osłabienie jej roli w życiu dziecka; - bezrobocie; - dysfunkcja rodziny; - rodzina rozbita; - zaburzona lub brak relacji dziecko –rodzina –szkoła; - brak pozytywnych wzorców zachowań wśród dorosłych; - podważanie podstawowych autorytetów społecznych; - brak dyscypliny. 	<ul style="list-style-type: none"> - świadomość społeczna; - więzi rodzinne; - współpraca rodzic – nauczyciel; - konsekwentne działanie.
--	--

IX. Wartości

Na podstawie dokonanej w roku szkolnym 2021/22 diagnozy, którą była ankieta wśród uczniów od IV do VIII klasy wnioski są następujące. Spośród 20 propozycji wartości uczniowie wyłonili po 5 najważniejszych. Wyniki kształtują się następująco - do pięciu wybieranych najczęściej w kolejności, według ważności, należą:

- rodzina
- zdrowie
- bezpieczeństwo
- sport
- odpowiedzialność.

X. Cel główny programu

Celem głównym programu wychowawczo – profilaktycznego jest kształtowanie wśród uczniów cech wynikających z realizowanego Modelu Absolwenta i wartości uznawanych za ważne przez społeczność Szkoły Podstawowej nr 22 z Oddziałami Integracyjnymi w Chorzowie oraz kształtowanie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się.

XI. Cele szczegółowe program

SFERY	SZCZEGÓŁOWE CELE ROZWOJOWE UWZGLĘDNIANE W SYLWETCE ABSOLWENTA
Fizyczna	Uczeń prowadzi zdrowy i aktywny tryb życia, dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne, jest świadom zagrożeń związanych z nałogami, pomimo ograniczeń związanych z różnorodnymi niepełnosprawnościami i deficytami jest na miarę swoich możliwości samodzielny w życiu codziennym. Potrafi właściwie zachować się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia w sytuacjach nadzwyczajnych.
Emocjonalna	Uczeń rozumie potrzeby ludzi i środowiska. Potrafi ocenić zachowanie swoje i innych oraz poradzić sobie w sytuacjach trudnych.
Intelektualna	Uczeń jest świadomy swoich mocnych i słabych stron. Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności w praktyce, planować swój czas oraz organizować swoją pracę i wypoczynek. Rozwija swoje kompetencje matematyczne, kreatywność, przedsiębiorczość oraz potrafi celowo i bezpiecznie wykorzystywać technologię informacyjno – komunikacyjną.
Spoleczna	Uczeń zna swoje prawa i obowiązki, respektuje prawa innych ludzi. Dobrze funkcjonuje w swoim środowisku domowym, szkolnym i lokalnym. Jest tolerancyjny i umiejętnie współpracuje w grupie. Wykazuje się szacunkiem i wsparciem w stosunku do osób niepełnosprawnych. Zna i stosuje się do przyjętych zasad. Z szacunkiem odnosi się do wartości obywatelskich i patriotycznych. Zna swój region.
Aksjologiczna (duchowa)	Uczeń ma potrzebę uczestnictwa w kulturze. Jest otwarty, empatyczny, szanuje tradycje. Odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości. Czynnie uczestniczy w uroczystościach o charakterze patriotycznym.
Proekologiczna I prozdrowotna	Uczeń widzi zagrożenia ekologiczne najbliższego otoczenia oraz problemy ogólnoswiatowe. Wykazuje postawę proekologiczną w codziennych czynnościach. Dba o zdrowie swoje i osób z najbliższego otoczenia, szczególnie w czasie pandemii.
Ekonomiczna	Uczeń potrafi dbać o własny budżet i planować swoje wydatki. Wie skąd czerpać pomoc finansową i jakie instytucje temu służą.

XI. TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2021/22

SFERY	Treści wychowawczo - profilaktyczne	Działania wychowawczo – profilaktyczne	Dla kogo? Adresat – klasa - grupa
--------------	--	---	--

<p style="text-align: center;">FIZYCZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z zasadami dbałości o zdrowie własnych i innych; - kształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania się na drodze oraz korzystania ze środków komunikacji; - zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania, higieny osobistej i aktywności fizycznej; - uświadamianie uczniom i rodzicom negatywnych następstw wynikających z przeciążeń (tzw. lekkie tornistry), dbanie o prawidłową postawę ciała; - kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; - rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody; - uświadamianie o szkodliwości nałogów; - kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z użytkowania Internetu i multimediiów; - rozwijanie szacunku dla czyjegoś mienia w szczególności szkolnego, rodzinnego i lokalnego; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne, pogadanki, formy plastyczne, pokaz, rozmowy, wycieczki, spotkania z higienistką, zdrowe obiady w stołówce szkolnej, mleko i warzywa z programu ministerialnego, gimnastyka śródlekcyjna, - realizacja programów profilaktycznych (<i>Bezpieczne życie, Spójrz inaczej</i>), - spotkania z przedstawicielami służb i instytucji odpowiedzialnych za zdrowie i bezpieczeństwo dzieci, - przestrzeganie obowiązujących praw, regulaminów pracowni, wyjść grupowych itp., - przypominanie zasad BHP; 	<p style="text-align: center;">Klasy I – III</p>
--	---	--	--

<p style="text-align: center;">FIZYCZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw prozdrowotnych przez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia; - kształtowanie właściwych zachowań w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia; - ruch jako skuteczny sposób dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne; - kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania; - uświadamianie o szkodliwości używek i substancji psychoaktywnych; - kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z użytkowania Internetu i multimediiów; - kształtowanie umiejętności nawiązywania nowych relacji w sposób bezpośredni; 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie obowiązujących praw, regulaminów pracowni, wyjść grupowych itp.; - przypomnienie zasad BHP; - zajęcia lekcyjne, pogadanki, prelekcje, formy plastyczne, pokaz, rozmowy, wycieczki, spotkania z higienistką, zdrowe obiady w stołówce szkolnej, mleko; - realizacja programów profilaktycznych (<i>Zachowaj trzeźwy umysł, Trzymaj formę, Bezpiecznie kibicuję, Narkotyki i Nastolatki, Archipelag Skarbów, Debata o alkoholu, Debata o dopalaczach</i>); - elementy kursu samoobrony dla dziewcząt; 	<p style="text-align: center;">Klasy IV – VIII</p>
<p style="text-align: center;">EMOCJONALNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie empatii i asertywnego wyrażania własnych potrzeb w sposób zgodny z obowiązującymi normami społecznymi; - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i wytrwałości w dążeniu do celu; - rozwijanie wrażliwości na potrzeby osób z niepełnosprawnościami; - rozwijanie umiejętności nawiązywania nowych relacji w sposób bezpośredni; - kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne i grupowe; - gry i zabawy; - gry integrujące zespół; - zdrowe współzawodnictwo; - zajęcia lekcyjne; - pomoc psychologa, pedagoga; - imprezy i wyjścia okolicznościowe (obchody świąt narodowych, świąt wynikających z edukacji regionalnej); 	<p style="text-align: center;">Klasy I – III</p>

<p style="text-align: center;">EMOCJONALNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie empatii i asertywnego wyrażania własnych potrzeb w sposób zgodny z obowiązującymi normami społecznymi; - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i wytrwałości w dążeniu do celu; - rozwijanie wrażliwości na potrzeby osób z niepełnosprawnościami; - rozwijanie świadomości swoich mocnych i słabych stron; - redukcja agresywnych zachowań; - rozwijanie potrzeby samorozwoju i motywacji; - wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką od najmłodszych lat; - prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości; - kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne i grupowe; - gry integrujące zespół; - zdrowe współzawodnictwo; - zajęcia lekcyjne; - godziny wychowawcze; - pomoc psychologa, pedagoga; - program czytelniczy; - liga klas; - konkursy; - wyjścia do bibliotek; - imprezy i wyjścia okolicznościowe (obchody świąt narodowych, świąt wynikających z edukacji regionalnej); 	<p style="text-align: center;">Klasy IV – VIII</p>
---	---	--	--

INTELEKTUALNA	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych; - zachęcanie do systematycznego zdobywania wiedzy; - udział w konkursach i zawodach; - rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów; - poznawanie technik efektywnego uczenia się; - rozwijanie czytelnictwa; - kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy; - rozwijanie kompetencji matematycznych; - znajomość walorów regionalnej i narodowej przyrody, - kształtowanie postawy szacunku do przyrody i zabytków; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne; - rozmowy; - praca z książką, podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią, komputerem; - wycieczki edukacyjne; - udział w konkursach i zawodach; 	Klasy I – III
INTELEKTUALNA	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do systematycznego zdobywania wiedzy; - udział w konkursach i zawodach; - rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów; - rozwijanie i utrwalanie zasad efektywnego uczenia się; - egzekwowanie umiejętności utrzymywania porządku w miejscu nauki i zabawy; - rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci; - rozwijanie kompetencji matematycznych; - zdobycie wiedzy o regionie i problemach współczesnego świata; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne; - udział w konkursach i zawodach; - rozmowy; - praca z książką, podręcznikiem, słownikiem, encyklopedią, komputerem; - wycieczki edukacyjne; 	Klasy IV – VIII

<p style="text-align: center;">SPOLECZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych oraz formułowania wniosków; - kształtowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz z osobami dorosłymi; - dbałość o stosowanie form grzecznościowych w relacjach z innymi; - motywowanie do nawiązywania i podtrzymywania bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami (twarzą w twarz, bez pośrednictwa Internetu); - kształtowanie prawidłowych postaw obywatelskich i patriotycznych; - integracja zespołu klasowego; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne; - gry i zabawy; - uroczystości klasowe i szkolne; - działanie na rzecz środowiska lokalnego (zbiórki surowców, karmy dla schronisk, zabawek); - udział w imprezach okolicznościowych; - wybór i współpraca z samorządem klasowym; - wspólne wyjścia i wyjazdy, wycieczka klasowa; - kształtowanie umiejętności efektywnego porozumiewania się w różnych sytuacjach; - promocja koleżeńskiej pomocy w nauce; - wsparcie uczniów posiadających specjalne potrzeby; 	<p style="text-align: center;">Klasy I – III</p>
---	--	---	---

<p style="text-align: center;">SPOLECZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - budowanie atmosfery wzajemnego szacunku; - rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi i promowanie idei wolontariatu; - rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów; - rozwijanie potrzeby samorządności; - rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współzawodnictwa; - rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów; - wyposażenie uczniów w umiejętność poszukiwania pomocy ; - rozwijanie umiejętności publicznego wypowiedzania się; - rozwijanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane działania na rzecz społeczności lokalnej; - rozwijanie postaw opartych na poczuciu odpowiedzialności za własne postępowanie; - rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz kształtowanie tożsamości narodowej; - integracja zespołu klasowego; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne; - gry integrujące zespół; - uroczystości klasowe i szkolne; - działanie na rzecz środowiska lokalnego (zbiórki surowców, karmy dla schronisk, zabawek, <i>Góra grosza</i>); - działania samorządu uczniowskiego; - wolontariat; - podstawy negocjacji i mediacji; - udział w imprezach okolicznościowych; - wybór i współpraca z samorządem klasowym; - wspólne wyjścia i wyjazdy, wycieczka klasowa; - kształtowanie umiejętności efektywnego porozumiewania się w różnych sytuacjach; - nauka prezentowania własnego stanowiska z uwzględnieniem, doświadczeń i poglądów innych ludzi; - rozwijanie umiejętności mediacji; - promocja pomocy koleżeńskiej w nauce; - wsparcie uczniów posiadających specjalne potrzeby 	<p style="text-align: center;">Klasy IV – VIII</p>
---	--	---	--

<p style="text-align: center;">AKSJOLOGICZNA (DUCHOWA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności odróżniania dobra od zła; - kształtowanie właściwego stosunku do rodziców, rodzeństwa, osób starszych i nauczycieli; - kształtowanie gotowości do uczestniczenia w kulturze oraz jej poszanowania z uwzględnieniem poszanowania innych kultur i tradycji; - kształtowanie wrażliwości estetycznej oraz poszanowania własności; - wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne; - uroczystości szkolne; - wyjścia, wycieczki; - spotkania z autorytetami; - konkursy; - rozmowy; - ceremoniał szkolny; - rekolekcje; - imprezy okolicznościowe; 	<p style="text-align: center;">Klasy I – III</p>
<p style="text-align: center;">AKSJOLOGICZNA (DUCHOWA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwienie na kwestie moralne np. mówienia prawdy; - kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia; - budowanie samoświadomości praw wartości i postaw; - rozwijanie krytycznego myślenia; - kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; - kształtowanie świadomości odmienności innych ludzi i jej akceptacji; - promocja idei wolontariatu; 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze i przedmiotowe; - zajęcia lekcyjne; - uroczystości szkolne; - wyjścia, wycieczki; - spotkania z autorytetami; - konkursy; - rozmowy; - ceremoniał szkolny; - rekolekcje; - Festiwal Twórczości Różnorodnej; - działalność koła wolontariatu; 	<p style="text-align: center;">Klasy IV – VIII</p>

PROEKOLOGICZNA I PROZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie świadomości proekologicznych; - świadomość wpływu działania każdego człowieka na stan środowiska naturalnego; 	<ul style="list-style-type: none"> - konkurs z okazji Dnia Ziemi; - obchody ogólnoswiatowego Dnia Sprzątanía Świata, - lekcje edukacji przyrodniczej; 	Klasy I – III
PROEKOLOGICZNA I PROZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> - promocja ogólnoswiatowego Dnia Sprzątanía Świata; - świadomość wpływu działania każdego człowieka na stan środowiska naturalnego; - kształtowanie świadomości proekologicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> - obchody Dnia Ziemi; - udział w ogólnoswiatowym Dniu Sprzątanía Świata; - lekcje wychowawcze; - lekcje przyrodnicze; - działalność koła wolontariatu; 	Klasy IV – VIII
EKONOMI CZNA	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności gospodarowaniem własnymi pieniędzmi; 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje edukacji matematycznej; - pogadanki; - rozmowy swobodne; 	Klasy I – III
EKONO MICZNA	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności planowania własnych wydatków, - znajomość instytucji obracającymi. pieniędzmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, - pogadanki, - lekcje wiedzy o społeczeństwie. 	Klasy IV – VIII

XII. Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego przeprowadzana jest raz w roku.

1. Ankiety dla uczniów, rodziców i pracowników pedagogicznych szkoły.
2. Analiza dokumentów wychowawców klas, pedagoga i psychologa szkolnego. Wdrożenie wyników ewaluacji wewnętrznej(2020/21) oraz ewaluacja treści programowych w oparciu o podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/22

Załączniki:

1. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole (w tym procedury Covid)
2. Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach I - VIII.
3. Kwestionariusz i wnioski z przeprowadzonej ankiety badającej stopień uzależnienia uczniów od środków psychoaktywnych, palenia papierosów i picia alkoholu oraz cyberprzemocy - ankieta diagnozy zagrożeń i zapotrzebowania profilaktycznego (rok szkolny 2020/2021 oraz 2021/2022)
4. Zalecenia z raportu z ewaluacji wewnątrzszkolnej na rok szkolny 2020/21

Program profilaktyczno – wychowawczy został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną dnia 14 września 2021r.

Program profilaktyczno – wychowawczy został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców dnia 22 września 2021r.